

Mètodes Algebraics per a l'Estadística

Grau d'Estadística Aplicada

Inverses generalitzades

Considereu la matriu:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

1. Comproveu que no és invertible calculant el seu rang (surt 4).
2. Utilitzeu `pseudoinverse()` per obtenir una inversa generalitzada G de A .
3. Comproveu que el producte $A \cdot G \cdot A$ dona com a resultat la matriu A (com correspon a una inversa generalitzada).

In [ ]:

In [ ]:

In [ ]:

In [ ]:

In [ ]:

La matriu inversa generalitzada, tot i que sempre existeix, no és única. En general, donada una matriu A , hi pot haver varies matrius G tals que $A \cdot G \cdot A = A$. Recordeu que una manera d'obtenir inverses generalitzades G consisteix a aprofitar les matrius P i Q que apareixen quan es fa la reducció per files i columnes de la matriu A ($P \cdot A \cdot Q = R$ on R és la forma reduïda per files i columnes de A).

Recordeu en primer lloc que `extended_echelon_form()` permet obtenir en un sol càlcul la forma reduïda per files **A_rf** i la matriu corresponent **P** separant en dues matrius el resultat utilitzant `matrix_from_columns()`

In [ ]:

```
A_rf=A.extended_echelon_form().matrix_from_columns([0..4])
P=A.extended_echelon_form().matrix_from_columns([5..9])
```

In [ ]:

In [ ]:

In [ ]:

Un cop s'ha reduït per files es pot calcular la matriu Q de reducció per columnes fent el mateix procés (reducció per files) a la matriu transposada de A_{rf} per tal d'obtenir, transposant els resultats d'aquesta operació, la matriu reduïda per files i columnes A_{rfc} i la matriu Q tals que $P \cdot A \cdot Q = A_{rfc}$. Quan s'arriba a aquest punt la matriu $G_r = Q \cdot A_{rfc} \cdot P$ és una inversa generalitzada (no s'ha de fer res més perquè la matriu original és quadrada).

In [ ]:

In [ ]:

In [ ]:

Si no voleu fer tantes transposicions, es pot fer directament la reducció per columnes. Encara que no hi ha una funció equivalent a `extended_echelon_form()` es pot treballar per columnes amb `add_multiple_of_column()`, `swap_columns()`, `rescale_column()` sobre la matriu construïda per blocs posant una matriu identitat sota A_{rf}

In [ ]:

```
AI=block_matrix(2,1,[A_rf,identity_matrix(5)])
```

In [ ]:

In [ ]:

Separant al final de la reducció la *part de sobre* que contindrà A_{rfc} de la *part de sota* que serà la matriu Q .

In [ ]:

In [ ]:

In [ ]:

Comproveu que G_r és realment una inversa generalitzada fent el producte $A \cdot G_r \cdot A$ i veient que coincideix amb A .

In [ ]:

In [ ]:

X-----X

Determineu les PAQ -reduccions de les matrius

$$\begin{pmatrix} 2 & -8 & 1 & -1 \\ 5 & -20 & -4 & -22 \\ -3 & 12 & 5 & 21 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & 4 & 6 \\ -1 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 2 & 3 & 2 & -1 \\ 5 & 8 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & -2 & 3 \end{pmatrix}.$$

i calculeu una inversa generalitzada per a cada una d'elles a partir del càlculs anteriors.
Comproveu si aquestes inverses generalitzades coincideixen amb la que dona la funció `pseudoinverse()`

Aneu en compte amb el fet que hi ha matrius que no són quadrades

In [ ]:

In [ ]:

In [ ]:

X-----X

Utilitzeu la matriu inversa generalitzada que heu calculat per a donar les solucions del sistema d'equacions

$$\begin{pmatrix} 2 & -8 & 1 & -1 \\ 5 & -20 & -4 & -22 \\ -3 & 12 & 5 & 21 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} x1 \\ x2 \\ x3 \\ x4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 9 \\ 3 \\ 6 \end{pmatrix}$$

No us oblideu de comprovar, prèviament, si el sistema és compatible.

In [ ]:

In [ ]:

In [ ]:

Per què, si apliqueu el mateix mètode al sistema

$$\begin{pmatrix} 2 & -8 & 1 & -1 \\ 5 & -20 & -4 & -22 \\ -3 & 12 & 5 & 21 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} x^1 \\ x^2 \\ x^3 \\ x^4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ -3 \\ 1 \end{pmatrix}$$

i dieu S al vector que apareix, resulta que

$$\begin{pmatrix} 2 & -8 & 1 & -1 \\ 5 & -20 & -4 & -22 \\ -3 & 12 & 5 & 21 \end{pmatrix} \cdot S \neq \begin{pmatrix} 3 \\ -3 \\ 1 \end{pmatrix}?$$

In [ ]:

In [ ]:

In [ ]: